

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-483/23-C

Název	Základní škola J. A. Komenského Dačice
Sídlo	Komenského 7, 380 01 Dačice V.
E-mail	skola@zsdacice.eu
IČO	75000059
Identifikátor	600060403
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Eva Macků
Zřizovatel	Město Dačice
Místo inspekční činnosti	Komenského 7, 380 01 Dačice V Bratrská 153, 380 01 Dačice I
Inspekční činnost na místě	26. 4. 2023 – 28. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola J. A. Komenského Dačice (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny-výdejny. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 528 žáků ve 24 třídách, z toho 72 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školní družině bylo zapsáno 141 účastníků v pěti odděleních.

Na odloučeném pracovišti v Bratrské ulici je umístěný první a druhý ročník, tři oddělení školní družiny a druhá školní jídelna.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve své funkci od roku 2008. Část řídicích kompetencí účelně delegovala na své dvě zástupkyně. Škola zpracovala kvalitní strategický plán rozvoje školy do roku 2025 s výhledem na rok 2030 s jasně stanovenými cíli rozloženými do reálného časového rámce. Škola je úspěšná zejména v naplňování priorit v oblastech formativního hodnocení ve výuce a zlepšování materiálního zázemí. Oblast řízení je efektivní a podporuje zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Komunikace a spolupráce mezi pedagogy v rámci pravidelných porad i neformálních schůzek vede k efektivní týmové spolupráci. Přechod na elektronické informační systémy, včetně elektronické pokladny, zvýšil přehlednost a účinnost komunikace pedagogů. Díky podnětům a aktivitě školního parlamentu je usnadněna organizace řady celoškolských akcí a zkrášlováno prostředí školy.

Hospitační činnost vedení školy poskytuje vyučujícím převážně funkční zpětnou vazbu o kvalitě jejich výuky. Zatím však není plně využitý prostor pro detailnější zhodnocování účinnosti využívání diferenciací vzdělávacích cílů ve výuce. Škola nadstandardně nabízí možnost sledovat výuku v rámci tzv. otevřených hodin, ať už pro pedagogy navzájem, nebo pro zákonné zástupce. Zjištěními z této aktivity se škola postupně zabývá.

K termínu inspekční činnosti tvořilo pedagogický sbor 35 učitelů a 16 asistentek pedagoga širokého věkového rozpětí. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřuje především na prohloubení odbornosti či na společné vzdělávání a napomáhá jejich profesnímu růstu. Velmi četná účast vyučujících na seminářích v předchozích školních rocích, zejména online formou, měla pozitivní dopad na sledovaný průběh vzdělávání, především v oblasti využití moderních technologií a formativního hodnocení. Jednání předmětových komisí podporuje odpovídající vzájemnou výměnu zkušeností.

Díky intenzivnímu úsilí ředitelky školy směrem k aktivnímu vyhledávání a čerpání finančních prostředků z řady projektů a grantů se ve spolupráci se zřizovatelem podařilo výrazně zlepšit materiální zázemí a estetické prostředí školy (nová přístavba), včetně moderních pomůcek a výukových programů, které jsou ve velké míře využívány. Nedostatečné prostorové podmínky školní družiny škola částečně kompenzuje využíváním prostor školy. Zřejmý je pozitivní dopad inovovaných odborných učeben na kvalitní přípravu a výborné výsledky motivovaných žáků.

K rozvoji školy a zkvalitnění vzdělávání významně přispívá spolupráce s mnoha externími partnery. Zájem o dění ve škole zvyšuje řada osvětových a kulturních akcí organizovaných pro rodiče i širší veřejnost. Významným charitativním počinem uskutečněným díky žákovské samosprávě byla např. podpora zoologické zahrady. Zapojení do celostátních a mezinárodních projektů posiluje jazykové kompetence, napomáhá k odbourávání mezikulturních bariér a předsudků a podporuje rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků. Pozitivní je pravidelné pořádání adaptačních projektů pro předškoláky, usnadňující dětem přechod do prvních tříd.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka na obou stupních probíhala pokaždé v pozitivní a přátelské pracovní atmosféře založené na vzájemném respektu, kdy žáci dodržovali nastavená pravidla. Výrazným pozitivem byla celkově převažující aktivita na straně žáků, nejčastěji ve formě

samostatné práce doplňované frontální výukou s řízeným rozhovorem, někdy obohacené o spolupráci ve dvojici. Na žáky byly kladeny přiměřené požadavky a měli dostatečný prostor pro zpracování zadaných úkolů. Výuka byla vhodně vedená v souladu se vzdělávacími cíli, s ohledem na dosavadní znalosti a zkušenosti žáků. Vzdělávací obsah byl v rozdílné míře propojován s reálnými situacemi a velmi zdařile podporován názornými pomůckami. Digitální technika byla pedagogy i žáky využívána účelně.

Učivo bylo zpravidla upevňováno důkladným procvičováním, méně často se objevily aktivity podporující vlastní tvořivost žáků. Ve většině hodin byl kladen důraz na rozvoj vědomostní i dovednostní složky, v odpovídající míře se objevovaly aktivity rozvíjející u žáků postoje či kritické myšlení. Získávání a využívání informací z více zdrojů se téměř nevyskytovalo, ale z výsledků a prezentací rozmanitých třídních projektů bylo zřejmé, že je průběžně uplatňováno. Dostatečně četné využívání mezipředmětových vztahů zvyšovalo efektivitu výuky. Prvky formativního hodnocení byly zaznamenány ve zdařilé formě většinou v rámci závěrečného zhodnocení přínosu hodiny pedagogem či žáky. Diferenciace zadávaných úkolů s ohledem na odlišný stupeň nadání žáků byla zaznamenána pouze výjimečně. Individuální přístup a většinou účinná pomoc asistentek pedagoga byly zaměřeny převážně na podporu žáků s podpůrnými opatřeními.

Čtenářskou gramotnost podporuje realizace čtenářských dílen, vedení žáků k aktivnímu čtenářství, zapojení do řady projektů a spolupráce s místní knihovnou. Pozitivem pro rozvoj jazykové gramotnosti je výuka anglického jazyka od první třídy a rodilý mluvčí. Ve výuce přírodovědných předmětů je často přínosně uplatňován experiment. Zařazování pozorování a laboratorních prací tak společně s aktivitami badatelského klubu podporují rozvoj přírodovědné gramotnosti. Obsahově náročnější komunikace, argumentace a odvozování zákonitostí byly od žáků vyžadovány zejména v přírodovědných předmětech. Na rozvoji matematického nadání se významně podílí zapojení žáků do kroužků zaměřených na logiku.

Účastníci ve školní družině vhodně využívali pro svůj osobnostní rozvoj možnosti hravých i tvořivých aktivit individuální i skupinovou formou. Pobyt venku účastníci tráví velmi aktivně na kvalitně vybaveném školním hřišti či sportovních zařízeních, které jsou součástí školy. Činnost školní družiny a nabídka mnoha podnětných zájmových kroužků prospěšně ovlivňují způsob trávení volného času žáků a podílí se na prevenci rizikového chování.

Běžnou součástí výuky jsou četné besedy, třídní i celoškolské projekty, které upevňují vědomosti a dovednosti především v oblasti mezipředmětových vztahů, zdravého životního stylu, sportu, kultury a vztahu k přírodě, podporují vzájemnou spolupráci a prosociální vazby v kolektivech.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola využívá k hodnocení vzdělávacích výsledků především vlastní hodnotící nástroje – testy, písemné práce a ústní zkoušení. V paralelních třídách škola vhodně realizuje srovnávací testy pro porovnání úrovně dosahovaných výsledků a stanovení opatření k případnému zlepšení situace. Pro posouzení kvality poskytovaného vzdělávání a úrovně vlastního systému hodnocení škola provádí externí testování pomocí externích komerčních testů u žáků pátých a devátých ročníků, kdy je zjišťována úroveň znalostí zejména v matematice, v českém jazyce a stav jejich studijních předpokladů. S veškerými výsledky žáků škola pracuje v rámci pedagogických rad a předmětových komisí, dochází ale pouze k částečnému vyhodnocování příčin neúspěchů a stanovení následných opatření pro zlepšování pokroku. Úspěšnost žáků u jednotné přijímací zkoušky do oborů středního vzdělání ukončovaných maturitní zkouškou, které by bylo možné využít jako užitečnou

zpětnou vazbu pro další zlepšování výuky, škola systematicky nesleduje. Velkým přínosem je pořádání tzv. triád – setkání zákonných zástupců, žáka a pedagoga, při nichž probíhají společná zhodnocení vzdělávacího posunu žáka.

Žákům s rizikem školní neúspěšnosti je nabízena podpora v rámci individuálních konzultací a doučování nad rámec běžné výuky. V případě přetrvávajících potíží škola zpracovává plán pedagogické podpory, případně vyvolá jednání s poradenským zařízením. Plány podpory škola vypracovává též pro všechny žáky s odlišným mateřským jazykem a na základě vyhodnocení pokroků je upravuje. Významným přínosem pro dosahování lepších studijních výsledků je navýšení počtu dělených hodin matematiky a českého jazyka. Prostor pro seberealizaci a rozvoj nadání vytváří škola především během neformálního vzdělávání zapojováním žáků do zájmových kroužků nebo podporou účasti ve školních kolech soutěží a olympiád. Výraznějších úspěchů dosahují žáci školy v širokém spektru soutěží na okresní až krajské úrovni. Výsledkem příkladné spolupráce se zákonnými zástupci a s nadací byl úspěch školy v celorepublikovém kole soutěže v rámci projektu Počteníčko.

Poradenské služby ve škole zajišťují školní metodik prevence a dvě výchovné poradkyně, z nichž jedna zastává ještě funkci školního speciálního pedagoga, druhá působí jako karierní poradkyně. Školní poradenské pracoviště je organizováno funkčně s ohledem na vysoký počet žáků školy i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola dlouhodobě realizuje promyšlený a funkční preventivní program, ať už formou besed, či třídnických hodin, přičemž je soustavně využívána spolupráce s externími subjekty, nově s okresní metodickou prevencí. Vzniklé problémy, nejčastěji týkající se zvýšené absence, škola řeší většinou úspěšně hned v počátcích. Neomluvená absence a kázeňské problémy jsou převážně účinně řešeny třídními učiteli, případně výchovnou poradkyní spolu se zákonnými zástupci žáků. Udělování kázeňských opatření je většinou přínosné pro naplňování výchovných cílů, i když počet kázeňských opatření je poměrně vysoký a převažuje nad pochvalami. Přínosem jsou individuální výchovné plány a osvědčená spolupráce s kurátorem OSPOD. Ve škole se daří vytvářet dobré klima vycházející z partnerského přístupu pedagogů k žákům, tuto skutečnost potvrzují i pravidelná dotazníková šetření zadávaná žákům.

Závěry

Vývoj školy

- Ve škole se výrazně zlepšily podmínky pro vzdělávání průběžným zkvalitňováním materiálního vybavení školy.
- Došlo k navýšení počtu žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a asistentek pedagoga.
- Škola je od roku 2021 určenou školou pro bezplatnou přípravu k začlenění do základního vzdělávání a navazuje tak na svou dlouholetou tradici integrování cizinců.
- Proběhla revize obsahu i skladby některých předmětů ve školních vzdělávacích programech.

Silné stránky

- Materiální podmínky jsou na nadstandardní úrovni a podporují celistvý rozvoj osobnosti žáků podle školních vzdělávacích programů.
- Spolupráce s vnějšími partnery, včetně zákonných zástupců, výrazně podporuje čtenářskou gramotnost a přináší úspěchy v soutěžích.

- Časté a cílené uplatňování formativního hodnocení ve výuce významně podporuje naplňování klíčových kompetencí.
- Zejména ve výuce na 2. stupni jsou úspěšně uplatňovány efektivní vzdělávací metody a formy, důsledkem je výrazná aktivizace žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V části výuky chybí důslednější uplatňování diferenciací, zejména k žákům nadaným, a je tak omezoována efektivita rozvoje jejich vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve výuce důsledněji zařazovat diferenciaci volbou různé obtížnosti úkolů, zejména směrem k žákům nadaným.
- Při práci s výsledky využívat celorepubliková srovnání výsledků přijímacích testů a pracovat s typickými chybami žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny Základní školy Dačice s účinností od 1. 1. 2009 vč. dodatků
2. Výpis správního řízení o provedení změn v rejstříku škol a školských zařízení s platností od 1. 9. 2022
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 27. 4. 2023
4. Jmenovací listina do funkce ředitelky příspěvkové organizace Základní škola Dačice, Komenského 7 s účinností od 1. 7. 2008, Potvrzení ve funkci ředitelky z 2. 5. 2013,
5. Školní řád platný od 1. 9. 2022
6. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2021
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Naše škola pro naše děti“ s platností od 1. 9. 2016 ve znění pozdějších změn a doplňků
8. Školní vzdělávací program školní družiny „Hrajeme si každý den“ platný od 1. 9. 2021
9. Strategický plán rozvoje školy – období 2020/2025
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2021/2022 a 2022/2023
11. Zápisy z metodických schůzek – školní rok 2022/2023
12. Program poradenských služeb platný od 1. 9. 2018, Minimální preventivní program platný pro školní rok 2022/2023
13. Hospitace – 2021/2022 a 2022/2023 – plán, Záznamy z hospitací – školní rok 2021/2022 a 2022/2023
14. Školní matrika
15. Třídní knihy v elektronické podobě – školní rok 2022/2023
16. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – podpůrná opatření pro školní rok 2022/2023
17. Dokumentace ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
18. Dokumentace k přijímání žáků – školní rok 2021/2022 a 2022/2023
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – vzorek (doklady o dosažené kvalifikaci, doklady o absolvovaném dalším vzdělávání, pracovní smlouvy)

20. Hospodářská dokumentace školy (Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2022, Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu v roce 2022,
21. Dokumentace k zajištění BOZ (Revizní zpráva č. 113/2022 z 19. 12. 2022, Zápis o provedené hlavní roční kontrole dětských hřišť z 25. 9. 2022)
22. Kniha úrazů – školní rok 2021/2022 a 2022/2023, Rozbor úrazovosti – školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D., školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Mgr. Vlasta Křičková, školní inspektorka

Mgr. Markéta Křivánková, školní
inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.